

Tanterv angol nyelv oktatásához 4. évfolyam számára

Célok és feladatok

A gyermekkori idegennyelv-oktatás alapvető célja lélektani és nyelvi: egyrészt kedvet ébreszteni a nyelvek tanulása iránt, sikerélményhez juttatni a diákokat, másrészt megalapozni a későbbi nyelvtanulást, főként a receptív készségek fejlesztésével. Ezekhez járul még a nyelvtanulási stratégiák kialakításának megalapozása.

Gyermekkorban a nyelvtanulás a természetes nyelvelsajátítás folyamataira épül. A gyerekek számukra érdekes, értelmes, önmagukban motiváló és kognitív szintjüknek megfelelő kihívást jelentő tevékenységekben vesznek részt. Ezek során a célnyelvet hallva, a szituációt, kontextust értve haladnak előre a nyelv elsajátításában. Ez a folyamat lassú, az idősebb korosztályra jellemző látványos nyelvi eredményt nem várhatunk. Egyik tipikus jellemzője a csendes szakasz, melynek során egyes diákok akár hónapokig nemigen szólalnak meg, de a játékos tevékenységekbe szívesen bekapcsolódnak.

Az idegennyelvi órákon a gyerekek az ismeretlen nyelven hallottakat a világról kialakult ismereteik alapján értelmezik, ezért elengedhetetlen, hogy a tananyag általuk ismert tartalmakra épüljön. Ez egyrészt a konkrét helyzet kihasználásával, szemléltetéssel, másrészt már ismert tantárgyak anyagának integrálásával érhető el. Így válik az ismeretlen célnyelvi tanári beszéd érthetővé a diákok számára.

A kerettanterv az 1–4. évfolyamok anyanyelven megismert témaköreire, beszédzándékaira, fogalomköreire és tevékenységeire épül. A készségek közül a hallott szöveg értésének fejlesztése a legfontosabb, melynek fejlődését az órai utasítások és a cselekvésre épülő játékos feladatok teljesítéséből követhetjük nyomon. A beszéd az egyszavas válaszoktól (igen, nem, név, szín, szám stb.), a memorizált, elemezetlen nagyobb egységek használatáig terjed (köszönés, mondóka, körjáték, dal). A gyerekek órai beszédének Természetes része a magyar nyelvű kérdés és válasz, melyet visszajelzésként, megerősítésként használnak a tanár célnyelvhasználatával párhuzamosan.

A követelmények a természetes nyelvelsajátítás folyamatát tükrözve a szó és az egyszerű mondat szintjén mozognak. Az olvasás és írás bevezetésével célszerű várni, amíg a gyerekekben felmerül erre az igény.

Fejlesztési követelmények

A fejlesztés során a tanulóban tudatosulnia kell, hogy anyanyelvén kívül idegen nyelven is kifejezheti magát. Nagyon fontos kialakítani a tanulóban a nyelvtanulás iránti pozitív hozzáállást és fejleszteni az együttműködési készségét, hogy pár- és csoportmunkában hatékonyan tudjon részt venni. Lényeges, hogy a tanuló megismerkedjen néhány alapvető nyelvtanulási stratégiával.

A nyelvtanulás hosszútávú eredményessége szempontjából elengedhetetlen a nyelvvel való játékos és örömteli foglalkozás. A kezdeti sikerek és a motiváló tanári visszajelzés segítenek a tanulóban abban, hogy ösztönös tudásvágya és tanulási kedve megmaradjon és erősödjön, bátran használja a rendelkezésére álló nyelvi eszközöket, növekedjen önbizalma, fejlődjön önismerete és önértékelése.

A fejlesztés várható eredménye a 4. évfolyam végén KER szintben még nem adható meg.

Értékelés

A nyelvoktatás kezdetén nagyon lényeges szempont, hogy a gyermek kedvét és lelkesedését ne törje le szigorú, csak a tökéletességet elfogadó értékelés. Ugyanakkor reális képet kell kapnunk arról, hogy tanulóink milyen fejlettségi fokot értek el a négy alapkészség területén, milyen mértékig sajátították el a tanított anyagot, és, hogy mennyire tudják teljesíteni a tantervben megfogalmazott követelményeket. A reális alapokra épülő értékelés a tanulót további munkára ösztönzi, és erősíti a motivációját.

Az Oxford University Press tananyagaihoz készített tanári kézikönyvek tartalmi és módszertani segítséget nyújtanak az értékeléshez. A tanítási folyamat különböző szakaszaihoz ellenőrző feladatokat, előre elkészített felmérőket javasolnak: vagy a kézikönyv függelékéként, vagy különálló, ingyenes füzetben. Ezek mindegyike korlátlan számban fénymásolható. Fontos, azonban, hogy a tanulói teljesítmény ellenőrzése ne csupán feladatlapon történjen, hiszen a négy alapkészség mindegyikében mérni kell a fejlődést. A tankönyv, a munkafüzet és a hanganyag mindegyik fejezetben többféle lehetőséget nyújt a tanulói teljesítmény értékelésére.

Az alkalmazott tankönyv kiválasztásának elvi szempontjai

- A kerettanterv alapvető célkitűzéseinek 100%-ban feleljen meg: motiválja a tanulót a nyelvtanulásra, fejlessze mindazokat a készségeket, amelyek a nyelvtudáshoz szükségesek, használjon olyan munkáltató és gyakorlati feladattípusokat, amelyek megkönnyítik a nyelv elsajátítását.
- A tankönyv az alsótagozatos angol nyelvi tanterv követelményeit legalább 90%-ban fedje.
- A tananyag illeszthető legyen a tantervben megadott éves óraszámokhoz

Évfolyamonkénti tanterv

4. évfolyam

Évi óraszám: 108

Tartalom

a) Kommunikációs szándékok

A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

	Kezdeményezés és válasz	
Köszönés:	Hello Polly. How are you? Hi!	Hello Greg. Fine, thanks. Hi!
Elköszönés:	Goodbye. Bye! See you tomorrow.	Goodbye. Bye! See you tomorrow.
Bemutatkozás, bemutatás:	What's your name? My name is Jack. This is Greg.	I'm Polly. Hello. Hi!
Köszönet:	Thanks. Thank you.	

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Tetszés, nem tetszés	Do you like it? Do you like bananas?	I like it. I don't like it. Yes, I do. / No, I don't.
----------------------	---	--

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What's this? Who is this? What colour is it?	It's a .../ That's a... This is... Blue.
Információkérés, információadás:	Is it a car? What is it? What's this? Have you got a ball? Has she got a bag? Is there...? Do you want some toast?	Yes, it is. / No, it isn't. It's a .../ That's a... Yes, I have. / No, I haven't. Yes, she has. / No, she hasn't. Yes, there is. / No there isn't. Yes, please.
Tudás, nemtudás:	What is it?	I know. / I don't know.

b) Fogalomkörök:

Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történés, létezés kifejezése	Jelenidejűség	<i>be – present forms</i>	I'm young. Are you tall? Yes, I am. I'm not short.
Képesség kifejezése		<i>there is / there are – present forms</i>	There's a... There are...
Birtoklás kifejezése		<i>Imperative</i>	Listen! Stop the helicopter!
		<i>Expressing ability</i>	Can you do this? Yes, I can. / No, I can't.
		<i>Possessive adjectives</i>	my friend, your name, his/her bag
		<i>Whose?</i>	Whose hat is this?
		<i>Possessive ...'s</i>	It's Polly's jumper..
		<i>have got – present forms</i>	I've got two friends. I haven't got a dog. Have you got a kite? Yes, I have. She's got long brown hair.
Térbeli viszonyok	Írányok, helymeghatározás	<i>Where?</i>	here, there, left, right in, on, under, ... Where's the cake? It's on the table.
Mennyiségi viszonyok		<i>Singular/plural forms of nouns</i>	Can I have six apples, please? Can you find my sunglasses?
		<i>How many?</i>	
		<i>Cardinal numbers 1-20</i>	one, two, three, ...
Minőségi viszonyok	Méret, szín	<i>What colour?</i>	What colour is it? It's red, blue, ... It's big, small, long, ...
Logikai viszonyok		<i>Linking words</i>	and / or / but
Szövegösszetartó eszközök		<i>Demonstrative pronouns</i>	this / that / these / those
		<i>Personal pronouns</i>	I, you, he, she, it, we, they
		<i>Articles</i>	a, an, the

c) Témakörök

Témakör	Kapcsolódási pont
Én és a családom. Családtagok bemutatása..	Környezetismeret: együttélés a családban.

Othonom, szűkebb környezetem, kedvenc játékaim, kedvenc állataim.	Környezetismeret: lakóhelyi környezet. Matematika: tájékozódás a térben.
Iskola, tárgyak a tanteremben, osztálytársak.	Környezetismeret: iskolai környezet., barátok. Matematika: halmazok.
Étkezés, néhány élelmiszer neve és leírása, kérés, kínálás.	Környezetismeret: az ember megismerése, : élelmiszer, étrend, étkezés.
Öltözködés, ruhadarabok, kedvenc ruháim.	Környezetismeret; technika, életvitel és gyakorlat: egészséges életmód öltözködés. Matematika: halmazok.
Sport, mozgás, szabadidő.	Testnevelés és sport: mozgásos játékok.

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, rövid kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egyszólatos kérdést vagy állítást pontosan megért.

Beszédképesség

A tanuló

- hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál.
- ismert témákról, tanult tárgyokról, élőlényekről képes rövid mondatokkal, nonverbális elemekkel támogatva beszélni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- ismert nyelvi elemekből álló egyszólatos szövegben fontos információt megtalál.

Írásképesség

A tanuló

- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket.
- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat.

